

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-}amis, 23 ta' Mejju, 2002

**Kawla Numru 30
~itazz. Nru. 2533/00JRM**

**John u Filomena mi}llew[in
}AHRA**

vs

Silvio Domenico SMITH

Il-Qorti:

Rat l-Att ta' ~itazzjoni mressaq fid-29 ta' Novembru, 2000, li bih l-atturi ippremettew:

Illi b'kuntratt pubbliku datat 21 ta' Lulju 2000 hawn anness b]ala Dok. "X" il-konvenut ikkostitwixxa ru]u veru, `ert u likwidu debitor favur l-atturi fis-somma ta']amest elef mitejn u]amsin lira flus maltin (Lm5250) lilu mislufa "brevi manu";

Illi l-istess debitur obbliga ruju li j]allas dan id-debitu b'pagamenti mensili u konsekutivi ta' mhux anqas minn mija u]amsin lira (Lm150) bl-ewwel pagament isir sal-31 t'Awissu 2000 bl-imag]ax ta' tmienja fil-mija (8%) fis-sena a skaletta;

Illi [ie konvenut bejn il-kontraenti illi jekk il-konvenut jonqos li j]allas skadenza g]al izjed minn xahrejn huwa jiddekadi mill-benefi`ju tat-terminu u l-atturi jkollhom dritt jitolbu l-ammont kollu dovut f'daqqa;

Illi l-konvenut]allas biss skadenza wa]da `ioe l-ewwel wa]da fl-ammont ta' mija ]amsa u tmenin lira u sebg]a u sittin `entezmu (Lm185.67) u g]alhekk illum huwa debitur fl-ammont bilan`jali ta' ]amest elef mija disg]a u disg]in lira u wie]ed u tmenin `entezmu (Lm5199.81) rapprezentanti in kwantu g]as-somma ta']amest elef u mitt lira (Lm5100.00) bilan` tal-kapital u in kwantu g]as-somma ta' disg]a u disg]in lira u wie]ed u tmenin `entezmu (Lm99.81) imag]ax tat-8% mill-20 ta' Settembru 2000 sal-21 ta' Novembru 2000 (salv imag]ax ulterjuri);

Illi interpellat biex i]allas il-konvenut irrifjuta;

G]alhekk l-atturi talbu lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex:

1. Tiddikjara illi l-konvenut iddekada mill-benefi`ju tat-terminu;
2. Illi konsegwentement tikkundanna lill-konvenut i]allas is-somma ta']amest elef mija disg]a u disg]in lira u wie]ed u tmenin `entezmu (Lm5199.81) rapprezentanti in kwantu g]as-somma ta' ]amest elef u mitt lira (Lm5100.00) bilan` tal-kapital u in kwantu g]all-bilan` ta' disgha u disg]in lira u wie]ed u tmenin `entezmu (Lm99.81) imag]ax tat-8% fuq l-istess bilan` g]al perijodu 20 ta' Settembru 2000 sal-21 ta' Novembru 2000;

Bl-ispejje\ inkluzi dawk tal-ittra interpellatorja tal-5 t'Ottubru 2000;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-atturi, flimkien ma\-\ew[(2) dokumenti mehmu\in mag]ha;

Rat in-Nota mressqa fit-8 ta' Frar, 2001, li biha l-im]arrek e``epixxa:

Illi t-talbiet attri`i huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante li:

1. In linea preliminari, l-iskrittura tal-21 ta' Lulju 2000 li bih kien kostitwit id-debitu meritu tal-kwistjoni, m'hijjex valida stante li ma gietx iffirmata minn mart l-esponenti, Pauline Smith;
2. Illi wkoll in linea preliminari, fi kwalsiasi ka\, il- gudizzju mhuwiex integru stante li d-debitu meritu tal-kwistjoni sar matul i\-\wie[u g]alhekk kellha ti[i m]arrka wkoll mart l-esponenti u cioe' Pauline Zahra (sic);
3. Fil-meritu, jing]ad li wara li [iet redatta l- iskrittura msemija il-partijiet ftehm li ma jg]addix img]ax fuq il-kapital misluf. G]alhekk m'g]andux jiddekorri ebda img]ax fuq il-kapital;

Salve e`` ezzjonijiet ulterjuri kemm-il darba jkun il-ka\;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek;

Rat il-verbal tas-smig] tad-19 ta' {unju, 2001, fejn saret dikjarazzjoni li l-im]arrek kien mi\l\ewwe[meta saret il-kitba tal-21 ta' Lulju, 2000, imma llum il-[urnata huwa legalment mifrud minn ma' martu;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek fis-27 ta' {unju, 2001¹, li biha fisser il-ba\i tal-ewwel e``ezzjoni tieg]u, u iddikjara wkoll li kien qieg]ed jirtira t-tieni e``ezzjoni;

Rat in-Nota ta' Twe]iba mressqa fl-4 t'Ottubru, 2001², li biha l-atturi ressqu argumenti kontra l-ewwel e``ezzjoni tal-im]arrek;

Semg]et it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kaw\la;

Rat id-Degriet tag]ha tal-5 ta' Marzu, 2002, u tad-9 ta' Mejju, 2002, li bihom]alliet il-kaw\la g]ad-de`i]joni dwar l-ewwel e``ezzjoni tal-im]arrek fis-sens li l-kitba li fuqha hija msejsa din l-azzjoni ma tiswiex g]aliex martu ma kinitx iffimatha;

Ikkunsidrat:

Illi din hi kaw\la g]ar-radd lura ta' flus misselfa mill-im]arrek minn fuq l-idejn, liema somma hu stqarr li g]andu j]allasha lura lill-attur kif miftiehem f'kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu;

Illi g]al din l-azzjoni l-im]arrek laqa', fost l-o]rajn, billi qal li l-kitba (kuntratt) li fih iddikjara li g]andu jag]ti ma tiswiex g]aliex martu ma kinitx dehret fuq l-att u lanqas iffimatu;

Illi din id-de`i]joni tqis dik l-e``ezzjoni;

Illi mill-provi li tressqu s'issa fl-atti ta' din il-kaw\la, jirri\ulta li (a) l-im]arrek u bint l-attur i\lew]u f'Awissu tal-1999; (b) li

---

¹ Pa[. 18 tal-pro`ess

² Pa[[. 19-20 tal-pro`ess u b'dokument mehmu\ mag]ha

b'att nutarili tal-21 ta' Lulju, 2000³, l-im]arrek iddikjara li g]andu jag]ti lill-attur is-somma hemm imsemmija "min]abba selfijiet *brevi manu* fuq perjodu ta' \mien"; u ( ) li l-im]arrek u bint l-attur infirdu minn ma' xulxin b'kuntratt tal-10 t'Ottubru, 2000⁴, skond il-kundizzjonijiet hemm miftehna bejniethom;

Illi l-im]arrek jiddikjara li qieg]ed isejjes l-e`ezzjoni tieg]u fuq l-argument li l-ftehim li sar bejnu u bejn l-attur f'Lulju tal-2000 kien wie]ed mill-atti li l-li[i tqishom b]ala atti ta' amministrazzjoni straordinarja li jmissu li\lew[mi\lew[in flimkien⁵. G]alhekk, billi l-kuntratt sar u [ie iffirmit minnu u mill-attur biss, u ma iffirmitx ukoll martu (bint l-attur), dak il-kuntratt ma jiswiex;

Illi l-attur ixejjen l-argument tal-im]arrek billi (a) fl-ewwel lok jg]id li l-im]arrek m'g]andu l-ebda jedd fil-li[i jg]id li l-att nutarili ma jiswiex, g]aliex att ta' amministrazzjoni straordinarja li ma jkunx sar mi\lew[mi\lew[in flimkien jista' ji[i attakkat biss mill-parti mi\lew[a li ma tkunx wettqet dak l-att⁶, (b) billi l-im]arrek innifsu intrabat fil-kuntratt tal-firda personali⁷ li jag]mel tajjeb hu g]ad-dejn li huwa iddikjara li huwa dovut fl-imsemmi ftehim mal-attur, u ( ) g]aliex il-kuntratt ta' Lulju tal-2000 kien g]amil li kien marbut man-negozju tal-im]arrek u g]alhekk ma kinitx me]tie[a l-parte`ipazzjoni ta' martu fuq l-att⁸;

Illi l-Qorti ssib li l-attur g]andu ra[un fl-argumenti tieg]u. B`ieda ma' dan i\id tg]id li jidher li, sa dak i\mien li saret il-firda personali, l-im]arrek]allas parti mill-ammont akkont fl-20 t'Awissu, 2000, u b'hekk [ie li g]araf is-siwi tal-obbligazzjoni me]juda minnu mal-attur. Re[a' tenna s-siwi ta' dik ir-rabta fil-kuntratt tal-firda, u, fi kwalunkwe ka\, intrabat li wa]du jag]mel tajjeb g]all-]las lura tal-imsemmija somma, b'mod li bl-istqarrija tieg]u (f'att pubbliku ie]or) li d-dejn tieg]u

---

³ Dok "X" f'pa[. 5 tal-pro`ess

⁴ Kopja f'pa[. 21-4 tal-pro`ess

⁵ Art. 1322(2)(3) tal-Kap 16

⁶ Art. 1326 tal-Kap 16

⁷ Klawnsola 5 f'pa[. 22-3 tal-pro`ess

⁸ Art. 1324 tal-kap 16

mal-attur re[a' kien qieg]ed ji[i mag]ruf, ma jibqa' l-ebda sa]]a fix-xilja tieg]u li l-ftehim mag]mul bejnu u l-attur ma kienx jiswa;

G]al dawn ir-ra[unijiet il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Ti`jad l-ewwel e`ezzjoni tal-im]arrek g]aliex m'hijjex imsejsa fil-fatt u fid-dritt, bl-ispejje\ kontra tieg]u, u, peress li l-im]arrek ma baqax jinsisti fuq l-e`ezzjoni preliminari l-o]ra tieg]u, tordna li l-kaw\la tissokta bis-smig] tal-provi fil-mertu.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
23 ta' Mejju, 2002

Charles Falzon,
Deputat Re]istratur,
23 ta' Mejju, 2002